Lífsgæði knúin endurnýjanlegri orku

Haraldur Hallgrímsson, forstöðumaður viðskiptaþróunar

13. apríl 2023

Landsvirkjun

ÞJÓÐINNI hefur löngum verið ljós þörfin á því að skjóta fleiri stoðum undir atvinnu- og efnahagslíf landsins, sem fram til þessa hefur verið alltof háð svipulum sjávarafla. Jafnframt margvíslegum aðgerðum til eflingar þeim atvinnugreinum, sem fyrir eru í landinu, hafa á viðreisnartímanum verið stigin stærri skref til fjölþættara atvinnulífs en nokkur dæmi eru til áður. Þar ber hæst samninginn um byggingu álbræðslu við Straumsvík sunnan Hafnarfjarðar, sem Alþingi staðfesti vorið 1966; ennfremur hefur sérstaka þýðingu bygging kísilgúrverksmiðjunnar við Mývatn hjá Námaskarði, sem ríkisstjórnin beitti sér fyrir. Báðar þessar verksmiðjur grundvallast á nýtingu náttúruauðæfa, sem verið hafa ónotuð öldum saman. Nú verða þau nýtt til þess að treysta undirstöður þjóðarbúsins — og auka velmegun landsmanna bæði til sjávar og sveita. Með tilkomu álbræðslunnar er hafin stóriðja á Íslandi.

★

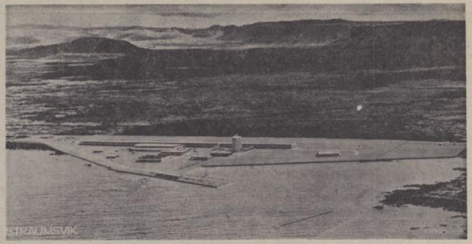

Álbræðslan í Straumsvík mun taka til starfa á árinu 1969; hér sést líkan af henni.

Frá framkvæmdum við Straumsvík. Ljósm. Mbl. Ól. K. M. tók þessa mynd nú á dögunum.

STÓRIÐJA Á ÍSLANDI

UNDIRSTÖÐUM ATVINNULÍFSINS FJÖLGAÐ

Framkvæmdir við byggingu **Álbræðslunnar í Straumsvík** hafa verið vandlega undirbúnar og eru þegar hafnar. Er ráðgert, að starfræksla bræðslunnar hefjist á miðju ári 1969, þá með 30 þúsund smálesta afköstum á ári, en fullgerð mun hún afkasta tvöföldu því magni — og er áætlað að því marki verði náð í síðasta lagi árið 1975.

Heildarkostnaður við að koma álbræðslunni á fót er áætlaður 2.000—2.500 millj. kr. Það er fyrirtækið Swiss Aluminium, sem reisir bræðsluna og ber alla áhættu af rekstri hennar, en reksturinn mun annast íslenzkt dótturfyrirtæki hins svissneska félags, Íslenzka álfélagið (ÍSAL). Fimm af sjö stjórnarmönnum þess félags eru Íslendingar, m.a. formaðurinn.

Framleiðslu kísilgúrverksmiðjunnar verður skipað út á Húsavík. Hér sézt unnið að nýrri uppfyllingu þar, en hún er nú fullgerð og byrjað að reisa á henni undirstöður vöruskemmu, sem byggð verður í sumar. Húsavíkurkaupstaður í baksýn.

Kísilgúrverksmiðjan við Mývatn hjá Námaskarði í S-Þing. byrjar á þessu ári vinnslu kísilgúrs úr botnleðju Mývatns. Eru framkvæmdir við verksmiðjuna langt komnar. Þegar hún er fullbyggð, mun hún framleiða um 30 þús. smálestir af kísilgúr á ári — og árlegt útflutningsverðmæti nema u. þ. b. 130 millj. kr. Í byrjun verður afkastageta verksmiðjunnar 14—16 þús. smálestir á ári. Hráefnismagn í Mývatni er talið munu nægja til reksturs verksmiðjunnar um fyrirsjáanlega framtíð.

Hin nýja verksmiðja er eign Kísiliðjunnar hf., en það fyrirtæki var stofnað á sl. ári af íslenzka ríkinu, nokkrum sveitarfélögum á Norðurlandi, ásamt bandaríska fyrirtækinu Johns-Manville en það hefur um ¾ allrar kísilgúrsölu í Evrópu. Með samstarfi við það er markaður fyrir framleiðslu verksmiðjunnar tryggður. Eignahlutföllin eru þau, að um 53% eru í eigu hinna íslenzku aðila en bandaríska fyrirtækið á afganginn. Þrír af fimm stjórnarmönnum Kísiliðjunnar hf. eru Íslendingar. Hlutafé er 78 millj. kr.

★

Íslendingar munu hafa margvíslegan ávinning af hinni nýju Álbræðslu — sem markar upphaf stóriðju í landinu.

— Má m.a. nefna þetta:

1) Ódýrara rafmagn — Hagnaður af orkusölu

Þörf álbræðslunnar fyrir raforku gerir Íslendingum kleift að ráðast í mun stærri virkjun við Búrfell, en ella hefði getað orðið. Þetta hefur það í för með sér, að virkjunin verður hagkvæmari og rafmagn til almennrar notkunar landsmanna sjálfra að sama skapi ódýrara en verið hefði. Auk þess munu tekjur af raforkusölu til álbræðslunnar algjörlega standa undir öllum erlendum lánum til virkjunarinnar.

2) Skatttekjum varið til atvinnuuppbyggingar

Áætlað er að fyrstu 25 árin muni skatttekjur Íslendinga

Framhald á bls. 31

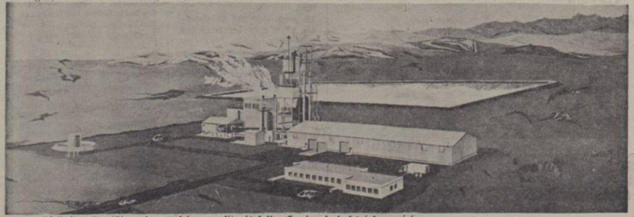

Kísilgúrverksmiðjan eins og hún mun líta út fullgerð; vinnsla hefst á þessu ári.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Forstöðumaður rafmagnsverkst.

Tæknifræðingur eða rafvirki með reynslu við rekstur og viðhald háspennu- og lágspennuvirkja. — Enskukunnátta nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 6—8 mánaða námskeiði og starfsþjálfun erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní n.k.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Lausar stöður við álverið í Straumsvík.

Vaktformenn

fyrir þrískiptar vaktir og verkstjórar við álvinnslu og álsteypu. Reynsla í verkstjórn og nokkur ensku- og/eða þýzkukunnátta æskileg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 6 mánaða námskeiði og síðan starfsþjálfun í 7—10 mánuði, hvort tveggja erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um hæfni og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Forstöðumaður mælastöðvar

Tæknifræðingur með kunnáttu í mælitækni og rafagnatækni. Enskukunnátta nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með námskeiði og síðan starfsþjálfun í samtals 8—10 mánuði, hvort tveggja erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Sölumaður

Tæknifræðingur með reynslu í byggingatækni og sölutækni. Enskukunnátta er nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 6—8 mánaða þjálfun erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Forstöðumaður vélsmiðju

Véltæknifræðingur eða meistari í vélvirkjun með reynslu í verkstjórn, viðhaldi mannvirkja og nýsmíði. Ensku- og/eða þýzkukunnátta nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með námskeiði og starfsþjálfun erlendis í 6—8 mánuði.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Starfsmannastjóri

Háskólamenntun og reynsla í mannaráðningum og mannahaldi æskileg. Góð ensku- og þýzkukunnátta nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 6—8 mánaða þjálfun erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Forstöðumaður bifreiðaverkst.

Meistari í bifvélavirkjun með reynslu í verkstjórn og viðhaldi vélknúinna ökutækja. Ensku- og/eða þýzkukunnátta nauðsynleg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 6—8 mánaða námskeiði og starfsþjálfun erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um menntun og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Laus staða við álverið í Straumsvík.

Rafvirki

með háspennuréttindi. Enskukunnátta æskileg.
Ráðning verður frá 1. september 1967, og starfið hefst með 3—4 mánaða námskeiði og starfsþjálfun erlendis.
Skriflegar umsóknir með upplýsingum um hæfni og fyrri störf sendist í pósthólf 244, Hafnarfirði fyrir 15. júní nk.

ISAL ÍSLENZKA ÁLFÉLAGIÐ H.F.

Hlutverk okkar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi

Blöndustöð 1991

Vatnsaflsstöð
150 MW
990 GWst/ár

Búðarhálsstöð 2014

Vatnsaflsstöð
95 MW
585 GWst/ár

Búrfellsstöð 1972

Vatnsaflsstöð
270 MW
2.300 GWst/ár

Búrfellsstöð II 2018

Vatnsaflsstöð
100 MW
700 GWst/ár

Fljótsdalsstöð 2007

Vatnsaflsstöð
690 MW
5.000 GWst/ár

Gufustöðin 1969

Jarðgufustöð
5 MW
42 GWst/ár

Hafið 2013

Vindafl
1,9 MW
6,7 GWst/ár

Hrauneyjafossst. 1981

Vatnsaflsstöð
210 MW
1.300 GWst/ár

Írafossstöð 1953

Vatnsaflsstöð
48 MW
236 GWst/ár

Kröflustöð 1977

Jarðgufustöð
60 MW
500 GWst/ár

Laxárstöð I 1939

Vatnsaflsstöð
5 MW
3 GWst/ár

Laxárstöð II 1953

Vatnsaflsstöð
9 MW
78 GWst/ár

Laxárstöð III 1973

Vatnsaflsstöð
13,5 MW
92 GWst/ár

Ljósafossstöð 1937

Vatnsaflsstöð
16 MW
105 GWst/ár

Sigöldustöð 1978

Vatnsaflsstöð
150 MW
920 GWst/ár

Steingrímsstöð 1959

Vatnsaflsstöð
27 MW
122 GWst/ár

Sultartangastöð 1999

Vatnsaflsstöð
125 MW
1.020 GWst/ár

Vatnsfellsstöð 2001

Vatnsaflsstöð
90 MW
490 GWst/ár

Þeistareykjastöð 2017

Jarðvarmi
90 MW
738 GWst/ár

Byggjum á traustum grunni

Lögðum af stað í vegferð árið 2010

Fjórar virkjanir reistar á sama tímabili

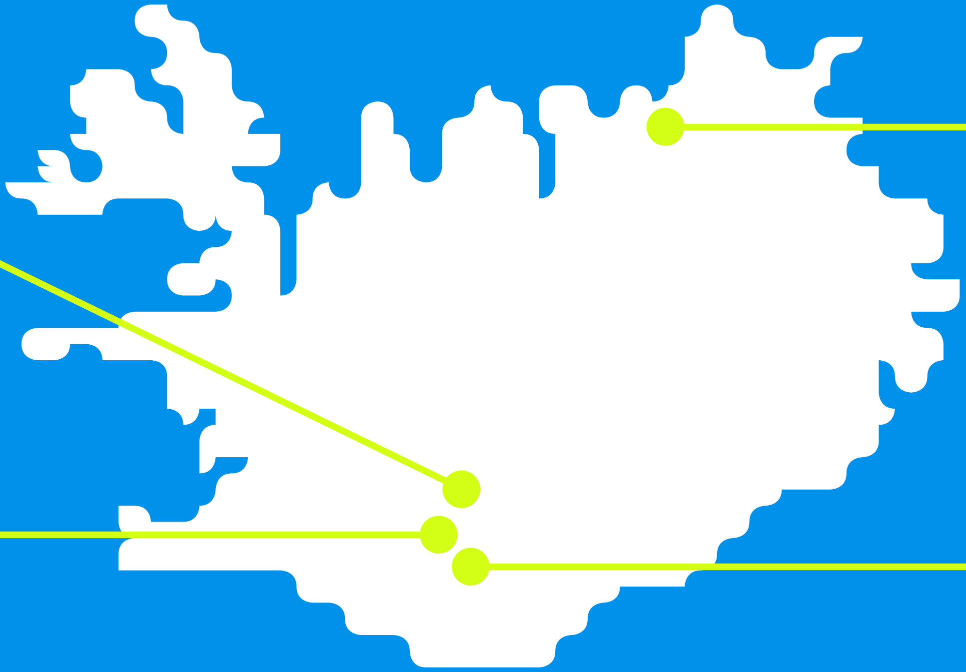

Stórnotendur grunnur að verðmætasköpun og fjárfestingum

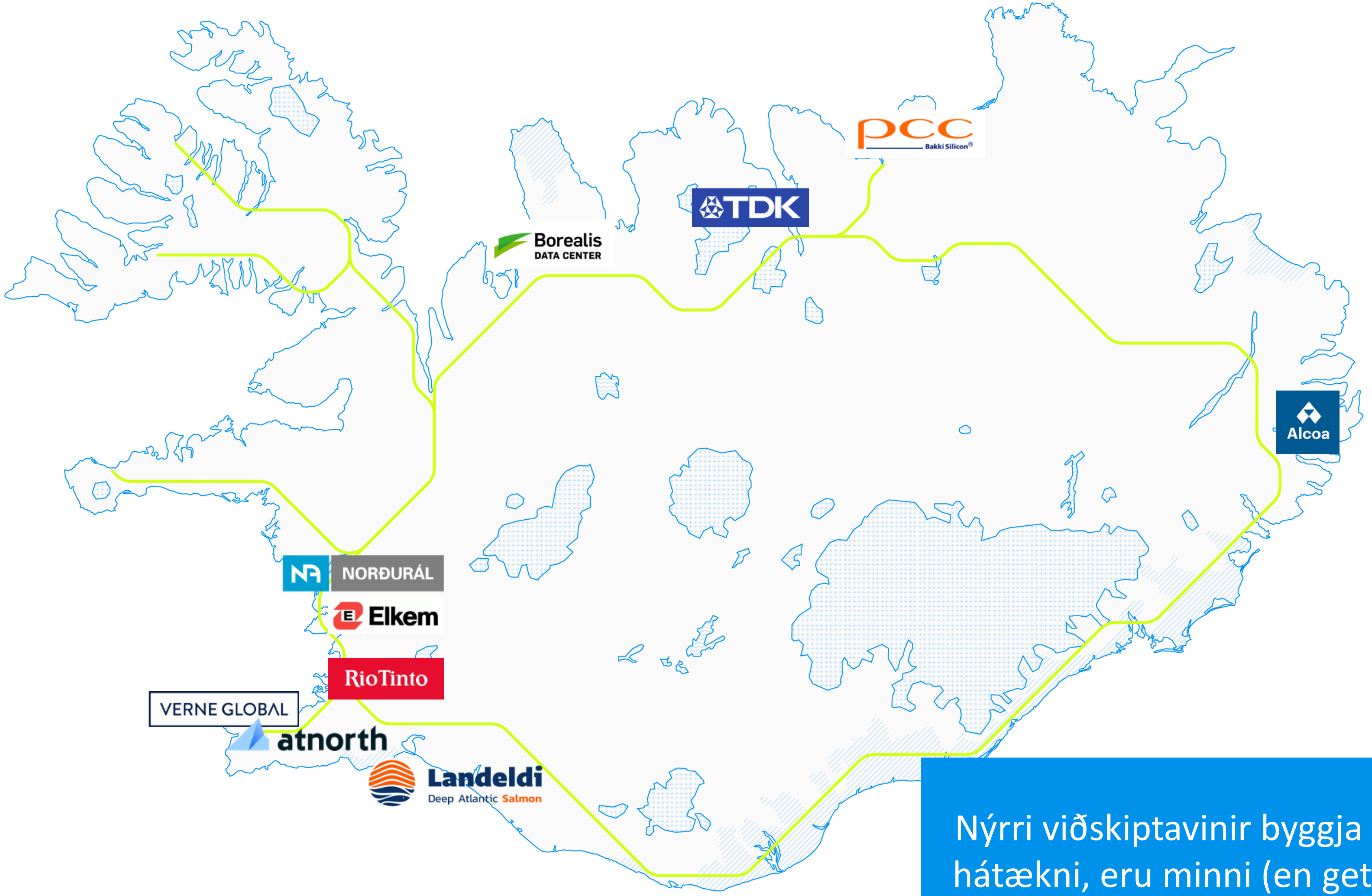

Nýrri viðskiptavinir byggja á nýsköpun og hátækni, eru minni (en geta stækkað), og hafa aðrar þarfir en þeir sem fyrir eru.

Viðskiptaþróun er langhlaup – það tekur tíma að undirbúa sölutækifæri

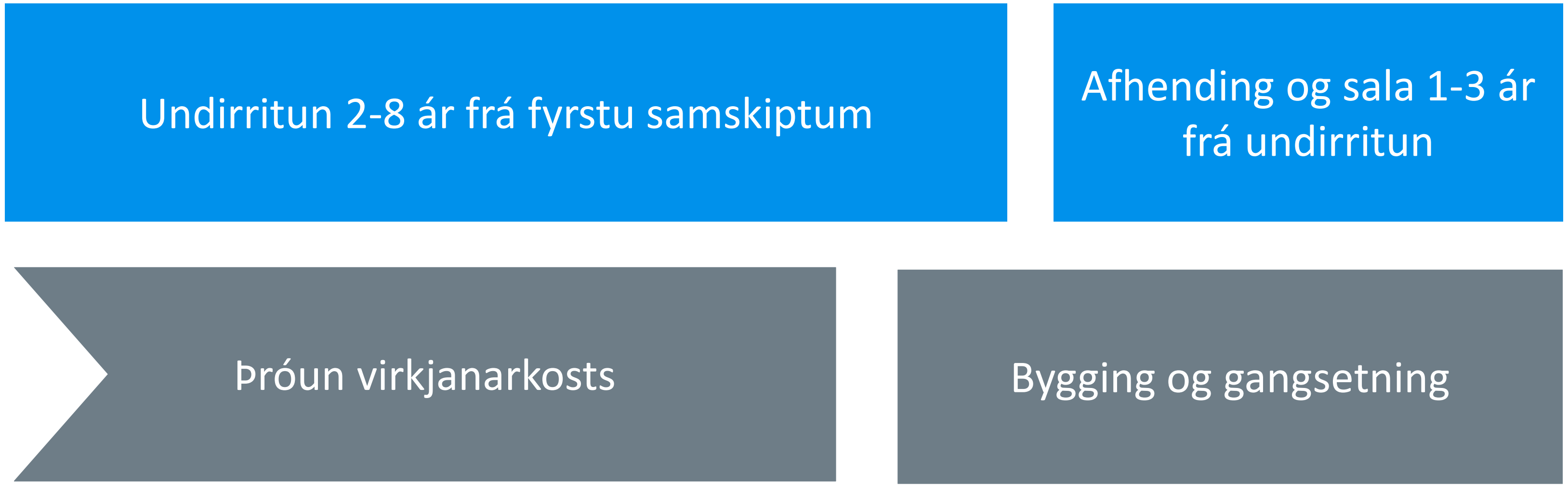

Spennandi tímar framundan

Metnaðarfull markmið stjórnvalda

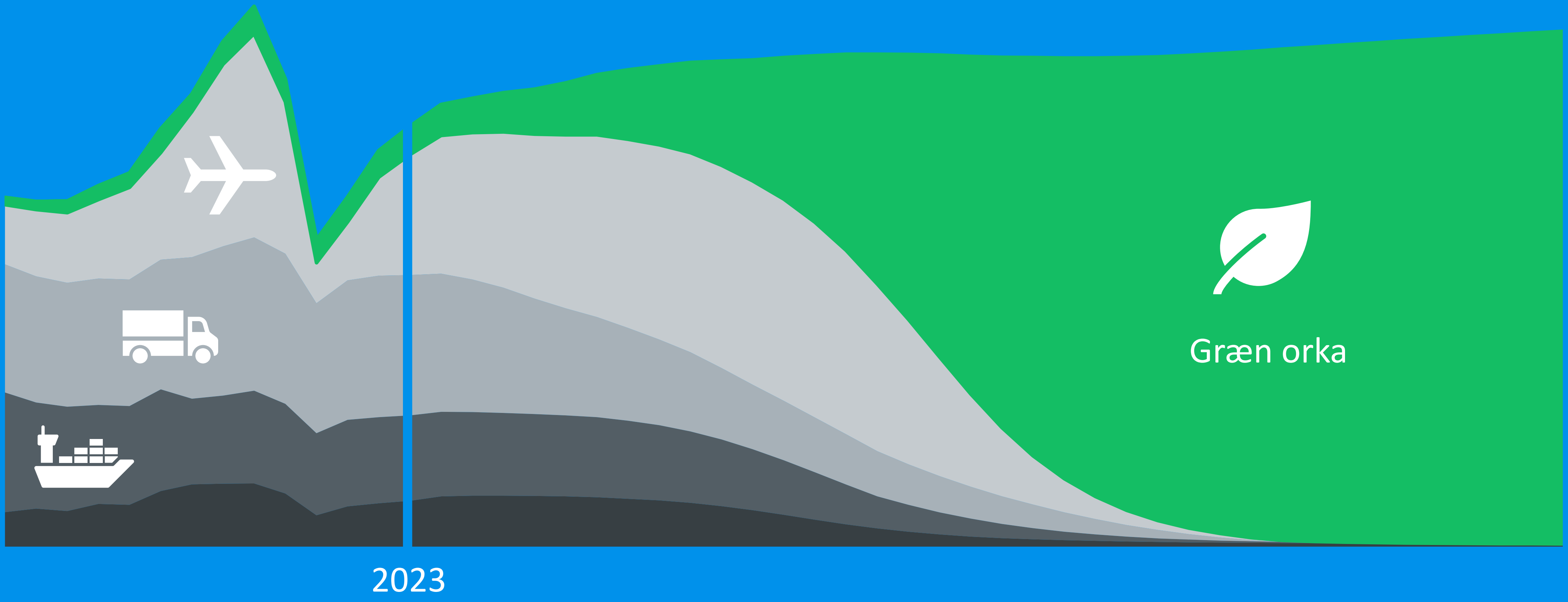

Krefjandi viðfangsefni

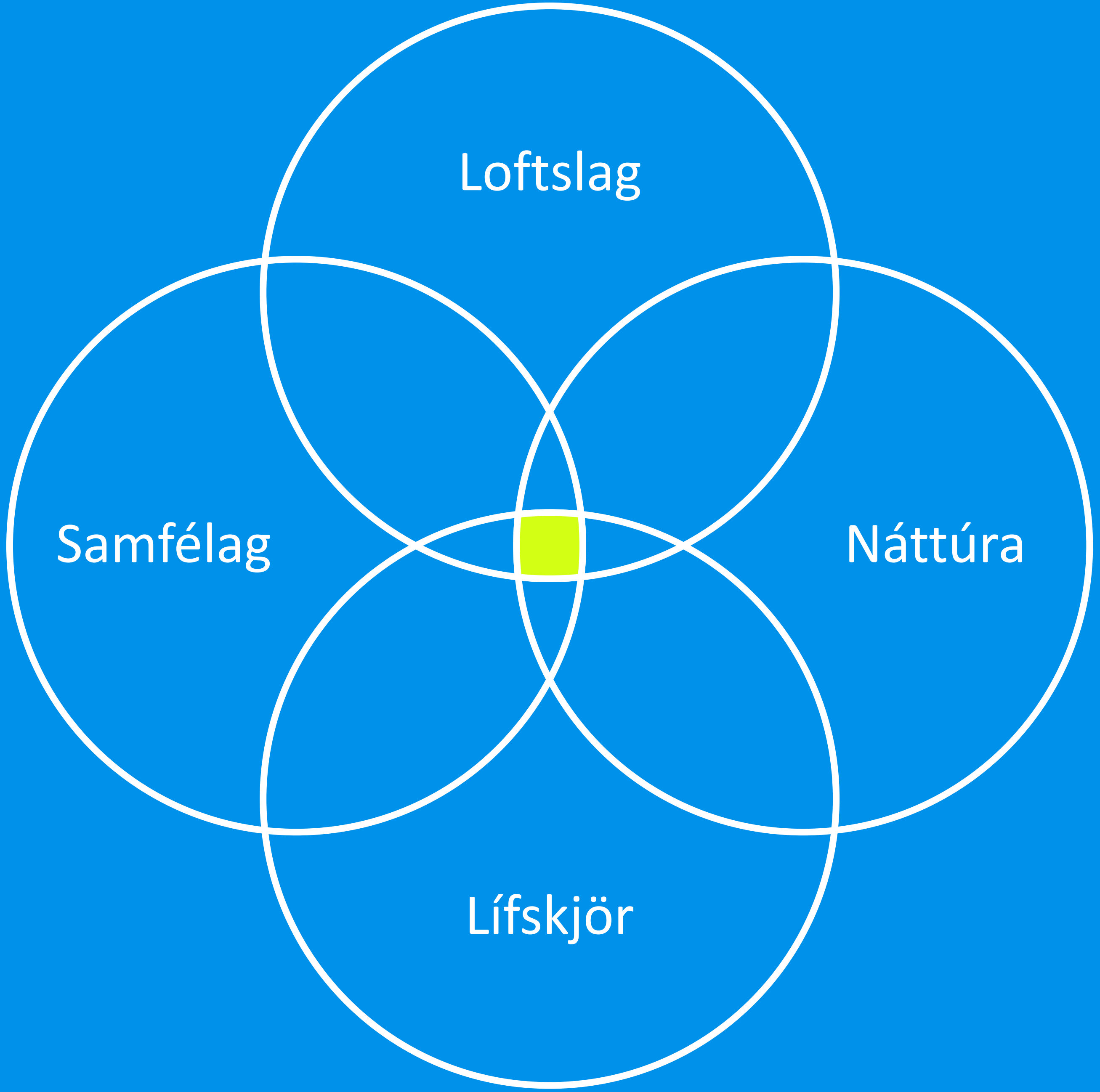

Við ætlum að vera virkur þátttakandi

1,5 TWst
af nýrri orku
fyrir lok 2027

Fyrsta
vindorkuverið
fyrir lok 2025

Kolefnishlutlaus
fyrir lok 2025

Rafeldsneytis-vinnsla
fyrir
lok 2025

Markmið okkar til næstu ára

Næstu framkvæmdir 2023-2027

Búrfellslundur
440 GWst

Hvammur
720 GWst

Þeistareykir
450 GWst

Sigalda
0 GWst - aukinn sveigjanleiki

Vetni fyrir vegasamgöngur og nýsköpun

4-8 MW

600 - 1200 t

35-70 trukkar
6-12 strætóar/rútur

Samstarf fyrirtækja
og samfélags

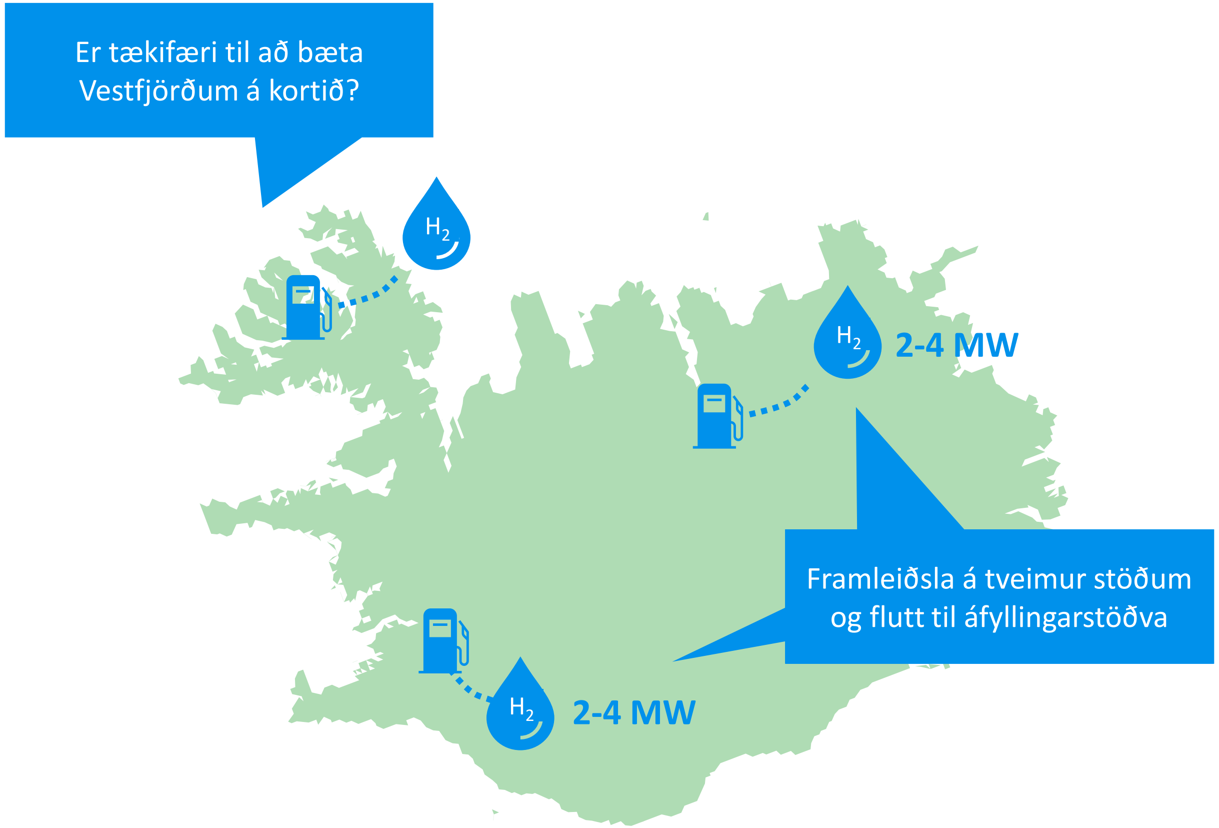

Metanól fyrir orkuskipti á hafi

$+CO_2$

20+ MW

15.000+ t

2+ flutningaskip

Samstarf fyrirtækja og samfélags

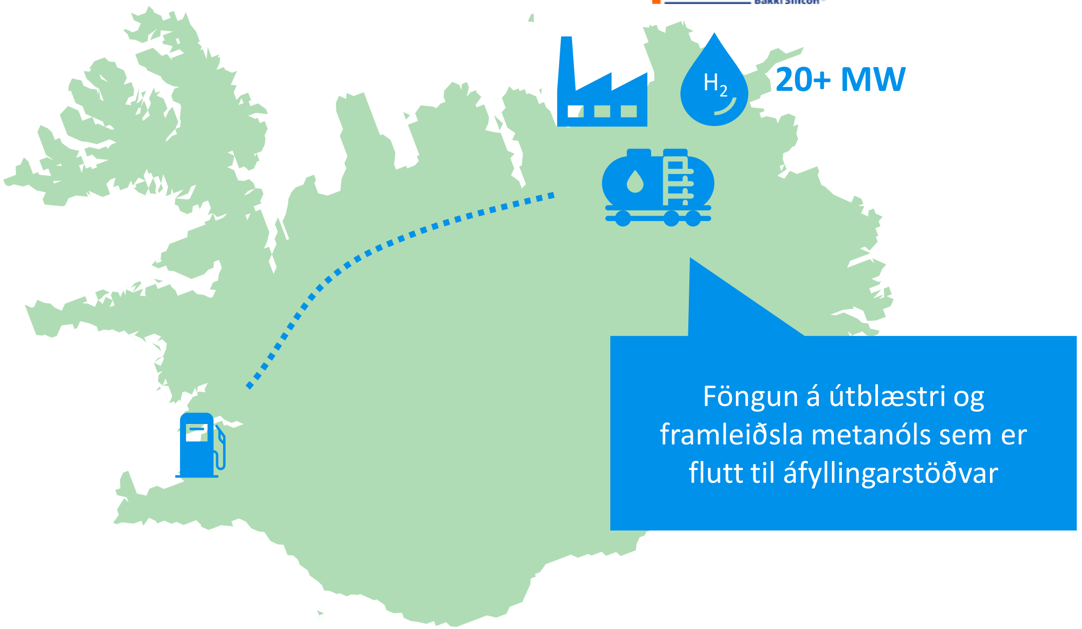

Samstarfsverkefni Landsvirkjunar o.fl. eru leiðandi í orkutengdri nýsköpun og orkuskiptum á Íslandi

EIMUR

Blámi

Eygló

Orkídea

Landsvirkjun er stoltur bakhjarl Bláma

- Samstarf Landsvirkjunar, Vestfjarðastofu, Orkubús Vestfjarða og Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytis
- Áhersla á orkuskipti í sjávartengdri starfsemi, iðnaði og flutningum
- Byggir á metnaði vestfirskra fyrirtækja til að vera áfram í farabroddi orkuskipta og sjálfbærri nýtingu sjávarauðlindarinnar
- Unnið að því að móta fyrstu raunhæfu verkefnin

Blámi